

а Платона, като го попитали нѣкога какво е произлѣзло отъ неговѣтъ философіѣ; произлѣзло е, отговорилъ, това дѣто да ся не чудѣ съ нищо; отговоръ който ся приспособява собствено на този видъ отъ философіѣтъ. Слѣдъ изученіето на физическыѣ науки, не само че не зяпа нѣкой при вижданіето и на най простото явеніе, но придобыва еще и способностѣтъ да прави и да управлява разны машины потрѣбны въ индустріалныѣ работанія, за фабрикыѣ и за търговіѣтъ. Това дѣто че у насъ нѣма никаквы фабрики (освѣнь за ракъѣ) и разны индустріалны заведенія, на какво друго може да ся отдаде, освѣнь на ограниченіето на тѣзи знанія; понеже, когато е нужда да ся прѣнасятъ машины отъ Европѣ толкозь скѣпо, а еще и да ся управляватъ отъ чужды рѣцѣ, което ни излѣзва пакъ скѣпо и скѣпо, не вижда нѣкой никаквѣ ползѣ за Българина капиталистѣ и притежателѣ, а вижда повече опасность за своитѣ си и за другыѣ капиталы. Поради туй смѣ принудены да купуваме отъ вѣщыѣ въ таквызито работы почти всичко що имамы и всичко що ни трѣба, а най-вече въ този многообразенъ животъ на модыѣ, и тѣй допушамы щото по-голѣмата часть или даже и всичката наша търговія да е изнуряваніе стоки отъ фабрикантыѣ на Манчестеръ, на Ливерпулъ и др.

Необходимо е прочее да ся сдомаши народѣтъ добръ съ физическыѣ науки и да стане общенародна тази логыка на реалноститѣ, тѣй щото и вещественното наше състояніе да стане по-самобытно; защото за злѣ честь тѣзи най-пріятны и най-полезны уроци или сѣ съвсѣмъ занемарени и не ся прѣдаватъ, или твърдѣ повърхностно и несъвършенно ся прѣдаватъ въ нашитѣ училища, и тѣй не само ный но еще и дѣцата ни не ще можѣтъ да ся отървѣтъ отъ тѣзи зависимость и нравственно робство на Европейскыѣ художници. Ный не знаимы да има наука по привлекателна отъ тѣзи която тълкува явеніята на природѣтъ. Гледамы солтъ и снѣгѣтъ бѣлы, шипоцыѣ много или малко червены, на растѣніята листовѣтъ зелены, минзохарѣтъ, латинката и толкозь другы жѣлты; по, увы, колко малцина отъ чловѣчыѣ сѣ ся попитали нѣкога: коя е причината дѣто че ся виждатъ тѣ таквызѣ! Знаемъ че свирката издава гласъ строиѣ, че пукнѣтый